

Agnieszka Kopińska

Udział Polaków w Europejskim Spotkaniu Młodych w Lizbonie 2004/2005

1. Wspólnota Ekumeniczna z Taizé i jej działalność

Wspólnota Ekumeniczna Taizé swoją nazwę wzięła od miejsca w którym się znajduje, od niewielkiej, burgundzkiej wioski na południowym wschodzie Francji. Wspólnota powstała w 1940 r. z inicjatywy brata Rogera Schulza. Wkrótce do brata dołączyli współtowarzysze. W 1949 r. śluby zakonne złożyło pierwszych 7 braci, w tym brat Roger, wszyscy byli protestantami. Swoją ekumeniczny charakter Wspólnota urzeczywistniła w 1969 r., kiedy to przyjęto pierwszego brata katolika. W 1977 r. do Wspólnoty wstąpił pierwszy Polak – brat Marek. Obecnie Wspólnota liczy ponad stu braci (protestantów i katolików) z 25 krajów. Od początku działalności na swą siedzibę bracia wybrali wioskę Taizé, jednak szybko ich działalność przekroczyła granice wioski i rozprzestrzeniła się na cały świat. Już na początku lat 50. XX w. rozpoczęto działalność poza wioską, stopniowo na prawie wszystkich kontynentach założono fraternie, czyli miejsca, w których bracia organizują pomoc materialną i duchową dla najbiedniejszych. Obecnie fraternie znajdują się w ubogich rejonach Azji, Afryki i Ameryki Łacińskiej, m.in. w: Senegal, Algierii, Boliwii, Korei Południowej, Nepalu, Indiach, Bangladeszu. Bracia kilkanaście razy w roku wyjeżdżają w różne tereny świata proklamując ich przewodnią ideę: jedność wszystkich chrześcijan oraz pomoc potrzebującym. Ponad dziesięć lat dwóch braci z Taizé mieszka w Senegal, gdzie zajmują się przede wszystkim pomocą najuboższym i dzieciom. W Bangladeszu służą głównie niepełnosprawnym. Jesienią 2005 r. oraz wiosną 2006 r. Taizé zorganizowało dwie akcje dowozu sprzętu medycznego do Korei Północnej. Przy pracy charytatywnej we fraterniach braciom pomaga ludność miejscowa oraz młodzi z różnych części świata. Jean-Marie Paupert w swojej książce *Taizé i Kościół jutra* pisze: „*Taizé to wspólnota młodości, ośrodek sztuki, nauki i działania, to ognisko ekumenizmu i misji (...). Taizé to odrodzenie przeszłości w teraźniejszości ku przyszłości*”¹. Przeorem wspólnoty od momentu jej założenia był brat Roger, 16 sierpnia 2005 r. zginął ugodzony nożem podczas modlitwy i zakończył swoją posługę. Jeszcze przed śmiercią jako swego następcę wskazał brata Alois’a, wyznania katolickiego, który kontynuuje ekumeniczną działalność wspólnoty zapoczątkowaną przez brata Rogera.

Fot. 1.
Brat Alois (fot. S. Leutenegger)

Fot. 2.
Brat Roger (fot. S. Leutenegger)

Jedną z najważniejszych form działalności Taizé jest organizacja spotkań dla młodzieży. Papież Jan Paweł II podczas swojej wizyty w Taizé w 1986 r. powiedział: „*Do Taizé przybywa się jak do źródła*”². Właśnie tu młodzież przyjeżdża, by zaznać odnowy moralnej i duchowej. Przede wszystkim są to tygodniowe (od niedzieli do niedzieli) spotkania młodzieży w wiosce Taizé. Biorą w nich udział młodzi ludzie z Europy, choć przyjeżdżają także reprezentanci innych kontynentów. Przez tydzień włączeni są w życie Wspólnoty poprzez modlitwę, posiłki, dyskusje, poznawanie swojej kultury oraz poznawanie się nawzajem. Brat Alois podczas Europejskiego Spotkania Młodych w Mediolanie w 2005 r. powiedział: „*Spotkania trwające w Taizé przez cały rok są okazją, by zbliżyć się do źródeł wiary przez modlitwę, słuchanie Pisma Świętego i przez dzielenie się swoimi doświadczeniami z młodymi z wielu różnych krajów świata*”³. Do Taizé przyjeżdżają młodzi różnych wyznań, przede wszystkim katolicy i protestanci, mniej prawosławni, choć ich przyjazdy z czasem także są coraz częstsze. Od nikogo nie żąda się rezygnacji z własnej przynależności narodowej lub wyznaniowej; przeciwnie, te różnorodności wzajemnie się wzbogacają, uczą wzajemnej akceptacji. Młodzi chrześcijanie mogą więc przeżywać jedność w różnorodności⁴. Wspólnota żyje młodymi ludźmi, są oni w niej nieustannie obecni, co znamienne, właśnie tu najłatwiej sobie uświadomić jak niewiele dzieli różne wyznania, a jak wiele łączy i jak wartościowa może być wspólna modlitwa.

2. Europejskie Spotkania Młodych

Z końcem lat 70. XX w. Wspólnota Taizé postanowiła rozpocząć nowy etap spotkań młodzieży. Zainicjowano Europejskie Spotkania Młodych, które organizowane są corocznie, dokładnie na przełomie grudnia i stycznia w różnych miastach europejskich. Pierwsze spotkanie odbyło się w roku 1978/1979 w Paryżu, potem miasto to gościło młodych ludzi jeszcze czterokrotnie. Inne spotkania odbywały się: trzykrotnie w Barcelonie i Rzymie, dwukrotnie w Londynie, Wrocławiu, Budapeszcie, Wiedniu, Mediolanie oraz jednorazowo w Kolonii, Pradze, Monachium, Stuttgarcie, Warszawie, Hamburgu i Lizbonie. Odbyło się już 28 spotkań, każdego roku przyciągają one wielu młodych ludzi. Na pierwszym spotkaniu w Paryżu było 15 tys. osób, a na spotkaniu w Wiedniu czternaście lat później w 1992 r. padł rekord frekwencji – w spotkaniu wzięło udział ok. 105 tys. osób, najwięcej z Polski (69 697). Odsetek Polaków podczas wszystkich spotkań jest wysoki i waha się od 22,5% w Mediolanie (2005/2006 r.) do 67% we wspomnianym Wiedniu. Szczegółowe dane ukazane są w tab. 1.

Przygotowania do udziału w Spotkaniu Młodych trwają cały rok, a intensywnie od września. Na przykład w Polsce w wielu miejscowościach organizowane są punkty przygotowań. Spotkania w nich odbywają się co tydzień, a oprócz załatwiania spraw organizacyjnych ma też miejsce wspólna modlitwa ze śpiewami Taizé i rozważaniem wcześniej przygotowanych przez braci tematów religijnych i społecznych. Osoby odpowiedzialne za punkt przygotowań organizują transport na miejsce spotkania, koordynują przebieg dyskusji oraz modlitw. Po przyjeździe na miejsce spotkania, następuje zakwaterowanie osób w sąsiednich parafiach miasta, w którym odbywa się spotkanie. Może się zdarzyć, że miejsce zamieszkania będzie oddalone nawet do 150 km od centrum miasta. Liczba osób nocujących w poszczególnych parafiach jest zróżnicowana, zależy od wielkości parafii i waha się od kilkudziesięciu do kilkuset osób. W parafiach uczestnicy mieszkają w miejscach zbiorowych

Tab. 1.
Liczba uczestników Europejskich
Spotkań Młodych w latach 1990-2006

Miejscowość	Rok	Liczba uczestników [tys.]		
		ogółem	z Polski	%
Praga	1990/1991	–	40,0	–
Budapeszt	1991/1992	80	32,0	40,0
Wiedeń	1992/1993	105	70,0	67,0
Monachium	1993/1994	80	28,0	35,0
Paryż	1994/1995	100	48,5	48,5
Wrocław	1995/1996	70	18,5	26,5
Stuttgart	1996/1997	70	18,5	26,5
Wiedeń	1997/1998	80	25,5	32,0
Mediolan	1998/1999	–	31,5	–
Warszawa	1999/2000	–	18,0	–
Barcelona	2000/2001	–	20,0	–
Budapeszt	2001/2002	74	26,5	36,0
Paryż	2002/2003	82	28,0	32,0
Hamburg	2003/2004	–	14,0	–
Lizbona	2004/2005	19	6,0	31,5
Mediolan	2005/2006	49	11,0	22,5

Źródło: Oficjalne dane Taizé, uzyskane od brata Emil'a i brata Marka oraz M. Zatyka, M. Zatyka, 1999.

(sale parafialne, szkoły) lub u rodzin. Spotkanie w Lizbonie było wyjątkowe pod względem zakwaterowania, ponieważ było tak wiele chętnych do przyjęcia gości rodzin, że wszyscy uczestnicy zostali zakwaterowani właśnie u nich. Podobna sytuacja miała miejsce tylko we Wrocławiu.

Na program Europejskich Spotkań Młodych składa się kilka elementów:

a) poranne spotkania w parafii, podczas których odbywa się wspólna modlitwa ze śpiewami oraz rozważania (w grupach) tematów zaproponowanych przez braci. Przykładowo tematami w Lizbonie były: „Przyszłość pełna pokoju, a nie zguby” – myśl przewodnia *Listu z Taizé 2005* (*List* wydawany jest przez Wspólnotę co dwa miesiące), „Podążać drogą prostoty”, „żyć we wzajemnej komunii z całą pokorą i całą prostotą”.

b) południowe spotkania w centrach miast, w halach modlitw. W przypadku Lizbony były to obiekty wybudowane w 1998 r. na wystawę EXPO. W ramach tych spotkań ma miejsce modlitwa z jednym z braci z Taizé, a następnie spotkania tematyczne (do wyboru). Tematy ze spotkania w Lizbonie można podzielić na trzy grupy:

– religijne: „Być chrześcijaninem w Rosji wczoraj i dziś” (świadczenia i wymiana myśli z młodymi Rosjanami) „Proste pragnienie Boga już jest modlitwą” (wprowadzenie o modlitwie wygłaszał jeden z braci Taizé) „Im bardziej zbliżamy się do Ewangelii, tym bardziej zbliżamy się do siebie wzajemnie” (wprowadzenie biblijne wygłaszał jeden z braci z Taizé), „Spotkanie z misjonarkami miłości” (siostrami Matki Teresy z Kalkuty);

– społeczne: „Wobec kryzysów międzynarodowych i przejawów przemocy: zrozumieć i działać na rzecz pokoju” (rozmowa z udziałem eksperta w dziedzinie problemów międzynarodowych) „Prawa człowieka. Jak walczyć z dyskryminacją, wspierać cierpiących z powodu biedy i bezrobocia”, „Europa w służbie pokoju i sprawiedliwości. Co możemy zrobić?” (rozmowa z udziałem eksperta w dziedzinie problemów międzynarodowych), „Odwiedziny w Banku Żywności – pomocy między światem ekonomii, a najuboższymi” „Imigracja: wyzwanie domagające się konkretnych odpowiedzi” (świadczenie i wymiana myśli);

– kulturowe: „Fado: muzyka, która odśpiewa duszę portugalską”, „Lizbona i jej historia widziana z zamku. Prezentacja plenerowa miasta”, „Odkrywamy portugalską muzykę barokową z chórem Vertice”, „Azulejo: uczta dla oczu! Płyty ceramiczne nadają koloru ulicom, kościołom i domom” (wprowadzenie i wizyta w Muzeum Narodowym Azulejo).

Wymienione tematy świadczą o otwartości Taizé zarówno na problemy duchowe, jak i społeczne. Bracia w swoich rozważaniach nie boją się zmierzyć z najpoważniejszymi problemami współczesnego świata zapraszając do dyskusji ekspertów, nie zamykają się również na poznawcze potrzeby młodzieży, o czym świadczą przygotowane tematy z zakresu kultury.

c) wieczorna wspólna modlitwa z medytacją brata Rogera, a następnie modlitwa wokół krzyża.

Fot. 3.

Modlitwa w duchu Taizé, Lublin (fot. A. Kopińska)

Szczególnym elementem każdego Spotkania Młodych jest noc z 31 grudnia na 1 stycznia. O północy w kościołach parafii, przyjmujących młodych pielgrzymów odbywa się modlitwa o pokój na świecie. Później w pobliskich salach organizowane jest „Święto Narodów”, podczas którego reprezentanci każdego państwa śpiewają piosenki lub tańczą tańce charakterystyczne dla ich krajów. Rodziny z parafii dbają o jak najlepszą oprawę przyjęcia. Jest to również idealny przykład integracji pokoleń, ponieważ w święcie biorą udział ludzie w różnym wieku.

3. Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród polskich uczestników w trakcie Spotkania Młodych w Lizbonie

Dwudzieste szóste Europejskie Spotkanie Młodych odbyło się w Lizbonie. Stolica Portugalii położona jest nad ujściem rzeki Tag, 17 km od Oceanu Atlantyckiego. Miasto liczy 663 tys. osób, a cała aglomeracja ponad 2 mln mieszkańców. Lizbona słynie przede wszystkim z usytuowanego na wzgórzu Zamku św. Jerzego, rromańskiej katedry Se, klimatycznej dzielnicy Alfamy oraz rozległej dzielnicy podmiejskiej Belem z XVI-wiecznym klasztorem Hieronimitów (Dos Jeronimos), wieżą „Torre de Belem” oraz Pomnikiem Odkrywców.

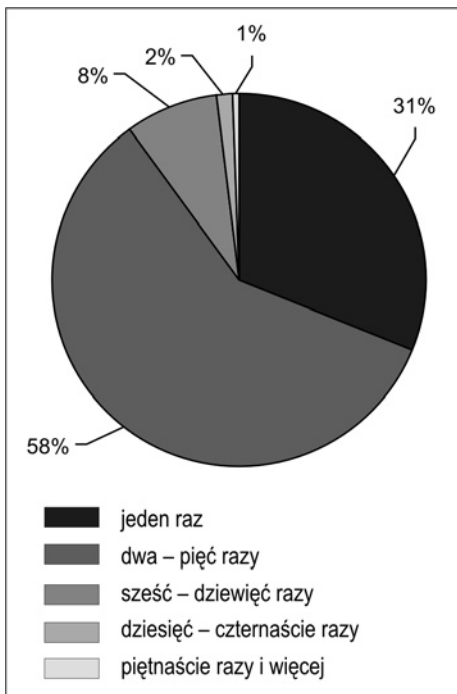
W trakcie spotkania w Lizbonie, autorka przeprowadziła badania ankietowe wśród uczestników z Polski, ich wyniki pozwoliły poznać dotychczas słabo analizowa-

na aktywność Polaków podczas spotkań. Ankieta składająca się z 20 przekrojowych pytań rozdana w 200 egzemplarzach, wypełniło 192 uczestników spotkania, (na około 6 tys. wszystkich uczestników z Polski). Pytania dotyczyły zarówno spotkania w Lizbonie, jak i poprzednich spotkań.

Spotkanie w Lizbonie różniło się od poprzednich przede wszystkim niską frekwencją. Ogólna liczba wszystkich uczestników to 19 117 osób (oficjalne dane statystyczne Taizé). Głównym powodem takiej sytuacji było zapewne peryferyjne położenie Lizbony na kontynencie europejskim. W Lizbonie było zaledwie 6 tys. Polaków, jednak mimo tak małej liczby w stosunku do innych spotkań, stanowili oni 31,5% wszystkich uczestników (tab. 1). Wśród Polaków najczęściej (59%) było takich uczestników, którzy już wcześniej brali udział w spotkaniach (od 2 do 5 razy). Jedna osoba brała udział w czternastu spotkaniach, natomiast dwie w trzynastu. Dużo było także nowych pielgrzymów (31%) (ryc. 1). Celem przyjazdu była nie tylko idea Wspólnoty Taizé – ekumenizm, ale także atrakcyjność turystyczna miasta Lizbony.

Według braci, młodych ludzi powinna przyciągać przede wszystkim chęć rozwoju duchowego, modlitwy oraz jedności. Jednak nie da się nie zauważyć osób podróżujących w celach turystycznych i poznawczych. Ponadto elementy zwiedzania zawarte są również w programie przygotowanym przez braci. Podczas spotkania w Lizbonie były to: wizyta w Muzeum Narodowym Azulejo, zwiedzanie Zamku i Lizbony, zwiedzanie Klasztoru Hieronimitów w Belem.

Znaczna część badanych uczestników była wcześniej na spotkaniu w Paryżu w 2002/2003 r. (25%) oraz w Hamburgu 2003/2004 r. (22%). Wynik ten pozwala utwierdzić się w przekonaniu, że spotkania silnie oddziałują na młodzież i skłaniają do uczestnictwa w kolejnych spotkaniach. Za najbardziej udane i atrakcyjne ankietowani uznali omawiane spotkanie w Lizbonie oraz w Paryżu. Można domyślać się, że przy odpowiedzi na to pytanie uczestnicy kierowali się także atrakcyjnością miasta. Najmniejszą popularnością w opinii respondentów cieszyły się Warszawa w 1999 r. oraz spotkania wcześniejsze, w latach 90. Takie odpowiedzi były nie-

Ryc. 1.

Wielokrotność udziału polskich uczestników spotkania w Lizbonie w Europejskich Spotkaniach Młodych

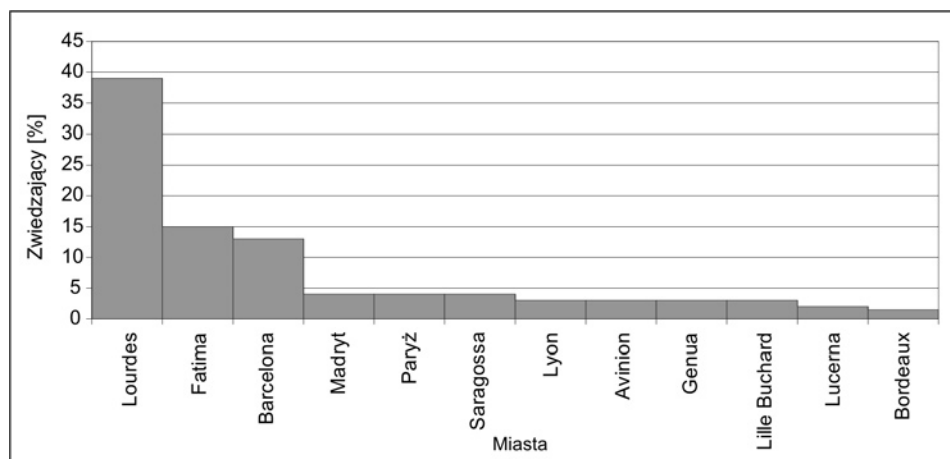
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

wątpliwie uwarunkowane wiekiem uczestników, ponieważ większość z nich nie brała udziału w tych spotkaniach.

Podczas badań pytano także o pobyt w Taizé we Francji. Przeważająca większość ankietowanych pielgrzymów (85%) nie odwiedziła wioski. Można to wiązać z faktem, że znaczna część pielgrzymów nie była wcześniej związana ze Wspólnotą Taizé i po raz pierwszy przyjechała na spotkanie do Lizbony. Najwięcej młodzieży przyjeżdża do Taizé latem, w sierpniu i lipcu. Okres wakacji, czas wolny sprzyja bowiem podróżowaniu i pielgrzymowaniu. Część ankietowanych odwiedziła wioskę w grudniu, w trakcie podróży do Lizbony.

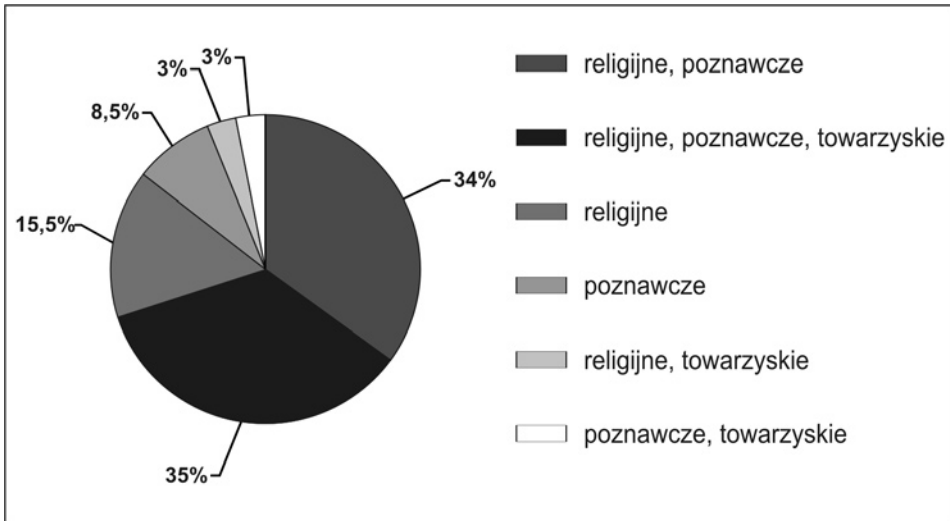
Większość Polaków przybyła o Lizbony autokarem (97%). Organizowano także grupowe podróże pociągiem, ale tylko dwie osoby wskazały ten środek transportu, a trzy osoby przyleciały samolotem. Najbardziej popularną trasą dojazdu autokarów był przejazd przez Niemcy, Francję i Hiszpanię (83%). W związku z długością trasy, organizatorzy spotkania zachęcali do noclegu w trakcie podróży. Przygotowano dla uczestników darmowe miejsca noclegowe w szkołach, salach przykościelnych itp. Spośród ankietowanych pielgrzymów 79% skorzystało z możliwości noclegu, z tego większość w miastach francuskich: w Tuluzie (20,5%), Lyonie (16%), Awinionie (13%), Bordeaux (8%), Lourdes (7%). Długa podróż i wymagane postoje autokaru umożliwiły zwiedzenie europejskich miast. Najwięcej pielgrzymów zwiedzało Lourdes (39%) oraz Fatimę (15%), czyli znane w Kościele katolickim miejscowości pielgrzymkowe. Wpłynął na to religijny charakter całego wyjazdu. Część uczestników zatrzymała się także w Barcelonie (13%), Madrycie, Paryżu, Saragossie (po 4%) (ryc. 2).

W ankiecie pytano również o motywy uczestnictwa, przy czym sugerowano kilka możliwych odpowiedzi: religijne, poznawcze, towarzyskie. Istniała możliwość

Ryc. 2.

Miejsca zwiedzane w trakcie podróży przez polskich uczestników spotkania w Lizbonie
Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

Ryc. 3.

Motywy przyjazdu Polaków na spotkanie w Lizbonie

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiety przeprowadzonej podczas spotkania w Lizbonie

wyboru kilku opcji. Najczęstszymi motywami podróży wymienianymi przez ankietowanych były: motywy religijno-poznawcze (35%) oraz religijno-poznawczo-towarzyskie (35%), motywy wyłącznie religijne wymieniło 15,5% uczestników, a tylko poznawcze 8,5%, wyłącznie towarzyskich nie wymieniła żadna osoba (ryc. 3). Z przeprowadzonej analizy jednoznacznie wynika, że do udziału w spotkaniu przyciągała nie tylko wiara i chęć modlitwy, ale także chęć poznania miasta oraz nawiązania kontaktów międzyludzkich. Łącznie 70% uczestników oprócz motywów religijnych wymieniło także inne. Jest to sytuacja zrozumiała, natomiast niepokój może budzić fakt, że 8,5% osób jako jedyny cel przyjazdu wskazało cel poznawczy.

W ankiecie znalazło się także pytanie dotyczące zwiedzanych obiektów. Naturalne jest, że będąc w tak atrakcyjnym mieście uczestnicy pragnęli zobaczyć jego najważniejsze zabytki i miejsca. Wiele osób oprócz zwiedzania centrum Lizbony odwiedziło także jedną z jej najbardziej urokliwych dzielnic – Belem. Najchętniej odwiedzanymi obiektami były kościoły, w tym klasztor Hieronimitów w Belem (33%), Katedra Se (25%) oraz zamki i pałace: Zamek św. Jerzego (50%) i Palacio da Ajuda w Belem (43,5%).

Wśród ankietowanych 66% miało także okazję zobaczyć inne miejscowości w okolicy Lizbony. Najczęściej była to zabytkowa Sintra (36,5% osób), położona ok. 50 km na północny-zachód od Lizbony, w której na szczególną uwagę zasługują pałace: Palacio Nacional de Sintra wzniesiony pod koniec XVI w. oraz Palacio da Pena usytuowany na szczycie Serra De Sintra, a wzniesiony w I poł. XIX w. Kolejną miejscowością wymienianą przez respondentów (35,5%) była Casais, miejscowość o charakterze wypoczynkowym, leżąca nad oceanem, ok. 50 km na zachód od

Lizbony. Ponadto 13% odwiedziło przylądek Cabo de Roca, najdalej wysunięty na zachód punkt Europy.

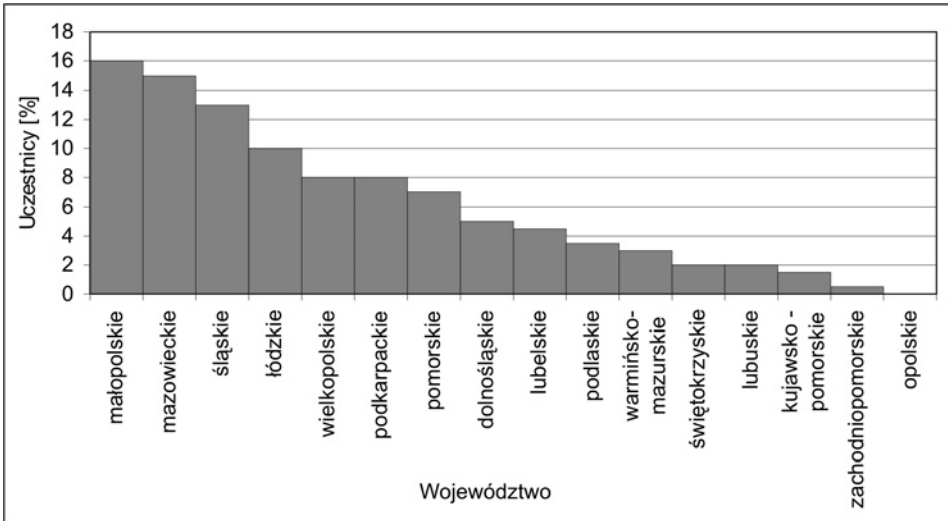
Uczestnicy odpowiadali również na pytanie otwarte, odnoszące się do ich osobistych doznań i przemyśleń. Brzmiało ono: „Co sądzisz o idei Europejskich Spotkań Młodych?”. Najczęściej (87,5%) pojawiały się odpowiedzi pozytywne. Pozwalam sobie przytoczyć kilka z nich: „*To przyszłość dla młodych! Chrześcijan dla świata*”, „*Uważam, że jednoczą ludzi różnych wyznań, narodowości, różnego wieku, pomagają odnaleźć Boga szukającym*”, „*Można wszystkie najważniejsze w życiu „rzeczy” połączyć razem i na wszystko mieć czas. To piękne, że ludzie różnych narodów potrafią razem się modlić, rozmawiać, jeść itd., mimo wielu barier*”, „*Sądzę, że jest to prawdziwe zjednoczenie Europy. Wspólna modlitwa. W Bogu nie ma różnic między nami. Daje mi nadzieję i pokój*”, „*Uważam, że to świetna sprawa, że wielu ludzi uznających tego samego Boga, są razem i wspólnie spędzają czas, modląc się, śpiewając itd. Jest to naprawdę piękne*”, „*Świetny pomysł, pozwala nie tylko zwiedzać różne kraje, poznawać ludzi (co też jest ważne), ale przede wszystkim niesie słowa, które są autentyczne, bo trafiają w serce i pozwalają zmienić życie*”, „*Uważam, że te spotkania rozwijają przyjaźń między młodzieżą z różnych państw oraz istnieje wielkie zjednoczenie we wspólnej modlitwie*”, „*Integracja europejska na płaszczyźnie duchowej*”.

Było także kilka odpowiedzi (17,5%) sugerujących zmiany, na przykład: „*Nastawić bardziej na kierunek modlitwy*”, „*Zbyt skrajne emocje budzi – organizatorzy oczekują 100% modlitwy, a uczestnicy 100% zwiedzania, brak „złotego środka*”, „*Szczytny cel spotkania, jednak nie każdy czuje atmosferę tych spotkań (bardzo wiele przypadkowych uczestników)*”. Jedna ocena była zdecydowanie negatywna, spotkania nazwano „*herezją*”.

Reasumując, pytanie o ideę Taizé pozwoliło młodym ludziom uzewnętrznić ich własną opinię. Można stwierdzić, że większość uważa Taizé za fenomen i w pełni podziela zachwyt nad tak ogromną integracją na płaszczyźnie duchowej. Z kolei opinie wskazujące na konieczność zmian mogą stać się sugestią i pomocną wskazówką dla organizatorów.

Zaraz po przyjeździe na miejsce spotkania uczestnicy otrzymują karty zakwaterowania i udają się do odpowiednich parafii, zlokalizowanych w różnych odległościach od miasta. Podczas spotkania w Lizbonie, prawie wszyscy ankietowani byli zakwaterowani stosunkowo blisko centrum miasta. W samej Lizbonie zakwaterowanych zostało 18% badanych, w odległości 11-20 km 28%, 21-40 km 41%, powyżej 40 km 10%. W przypadku tego spotkania miejsca zamieszkania uczestników były wyjątkowo dogodne.

Większość ankietowanych stanowiły kobiety (61,5%), ludzie w przedziale wiekowym 21-25 lat (59%), studenci (56%), przede wszystkim osoby z Krakowa (15%) i Warszawy (14%), a także mieszkańcy województwa małopolskiego (16%), mazowieckiego (15%), śląskiego (13%), łódzkiego (10%), wielkopolskiego i podkarpackiego (po 8%) (ryc. 4). Zdecydowana przewaga studentów wskazuje, że właśnie w tym środowisku prężnie działają duszpasterstwa akademickie oraz organizacje

Ryc. 4.

Miejsca zamieszkania uczestników z Polski (według województw) podczas Spotkania Młodych w Lizbonie

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet.

religijne. Punkty przygotowań, z których najczęściej pochodzili uczestnicy znajdowały się w większości w dużych, wojewódzkich miastach: Krakowie, Warszawie, Katowicach, Poznaniu, Łodzi. Najczęściej pielgrzymi sami zdobywali pieniądze na wyjazd (58% badanych), a części (33%) pomagali rodzice lub rodzina.

Spotkanie w Lizbonie interesująco podsumowała prasa portugalska: „*Taizé przeobraża Lizbonę za pomocą gestów*”. Taki tytuł nosił artykuł w codziennej gazecie *Diaro de Noticias*. Autorzy artykułu opisują, jak przez pięć dni na ulicach stolicy wykształcił się „nowy język urzędowy – gesty” umożliwiający komunikację między młodymi z 34 krajów! (...) celem spotkania było także „przywrócenie upodobania do życia i dar Boga, pogłębienie wiary i spojrzenie z ufnością na wyzwania stawiane przez społeczeństwo” (...). W wielu z proponowanych warsztatów chodziło o ułatwienie spotkania różnych kultur. Inne ważne momenty tych pięciu dni to warsztaty i spotkania w miejscach cierpienia i społecznej solidarności, takich jak Bank Żywnościowy albo organizacje pracujące w najuboższych dzielnicach. „Obecność młodych z Taizé przynosi Lizbonie pociechę”⁵.

Brat Roger w *Liście z Taizé* na spotkanie w Lizbonie pisał: „Bóg przygotowuje dla was przyszłość pełną pokoju, a nie zguby, by zapewnić wam jutro i natchnąć nadzieją. (...) wprawdzie są tacy, których paraliżuje lęk przed przyszłością, jednak wszędzie na świecie ludzie młodzi wykazują inicjatywę i twórczy zapał”⁶. Wspólnota Taizé poprzez organizację spotkań pomaga młodym przezwyciężyć strach przed przyszłością, pobudza ich do działania w służbie bliźniemu oraz uświadamia potrzebę pokoju i jedności.

Przypisy:

- ¹ J.M. Paupert, *Taizé i Kościół jutra*, Warszawa 1969, s. 21.
- ² K. Spink, *Brat Roger założyciel Taizé*, Katowice, 1995 s. 128.
- ³ *Newsletter z Taizé*, e-mail z 30.01.2006.
- ⁴ O. Clement, *Taizé. Szukanie sensu życia*, Poznań 1999, s. 20.
- ⁵ *Newsletter z Taizé*, e-mail z 12. 01. 2006.
- ⁶ R. Schulz, *List z Taizé, Przyszłość pełna pokoju*, Taizé 2005, s. 1.

Literatura:

Dane Statystyczne o ilości uczestników uzyskane od brata Emil'a i brata Marka z Taizé.

Program: Pielgrzymka Zaufania przez ziemię w Lizbonie 2004/2005,

Wspólnota z Taizé.

Schulz R., 2005

List z Taizé, Przyszłość pełna pokoju, Taizé.

Zatyka M., 1999

Ekumeniczna Wspólnota z Taizé, Apostolicum, Ząbki,

Participation of Poles in the European Youth Meeting, Lisbon 2004/2005

(SUMMARY)

The Ecumenical Community of Taizé adopted its name from the spot where it is based: a small village in Burgundy, in south-eastern France. The Community was established in 1940 on the initiative of Brother Roger Schulz. It presently gathers over 100 brothers of various nationalities and rites. In many countries of the world, there are fraternities, and brothers who deal with aiding the poorest people. Almost from the very beginnings of the Community's existence, people interested in the Taizé philosophy started going there, particularly young people joined by the common idea and prayer for the unity of Christians.

Late in the 1970s, the Taizé Community decided to launch a new stage of youth meetings. They initiated European Youth Meetings, organised annually, at the turn of December and January in various European cities. The first meeting took place in 1978/1979 in Paris; later this city welcomed young people four more times. Other meetings took place three times in: Barcelona, Rome; twice in: London, Wrocław, Budapest, Vienna, Milan; and once in: Köln, Prague, Munich, Stuttgart, Warsaw, Hamburg and Lisbon. Twenty-nine meetings have already taken place; each year they gather many young people. At the first meeting in Paris, there were 15,000 people, and at the meeting in Vienna fourteen years later, in 1992, there was a record attendance – approx. 105,000 people, including the majority (69,697)

from Poland. The percentage of Poles in all meetings is high, varying from 22.5% in Milan in 2005/2006 to 67% in the aforementioned Vienna.

The programme of the European Youth Meetings is composed of several elements:

- a) morning meetings at the parish
- b) noon meetings at city centres, in prayer halls. In the case of Lisbon, these were facilities erected in 1998 for the EXPO exhibition
- c) a common evening prayer with the Brother Roger meditation, followed by a prayer around the cross.

The 26th European Youth Meeting took place in Lisbon. During this meeting, the author carried out a survey among the Polish participants. The total number of participants was 19,117 (official statistical data of Taizé), including 6,000 Poles. The majority (59%) were people who had already participated in meetings previously. A large share had been to Paris in 2002/2003 (25%) and Hamburg in 2003/2004 (22%). Among the pilgrims surveyed, 79% used the opportunity of overnight accommodation during the trip to Lisbon, most in French cities: Toulouse (20.5%), Lyon (16%), Avignon (13%), Bordeaux (8%), Lourdes (7%). The long journey and the required bus stops allowed for visiting European cities. Most pilgrims visited Lourdes (39%) and Fatima (15%), which are renowned pilgrimage destinations in the Catholic Church. The most frequent motives for taking the journey, as listed by the people surveyed, included: religious-cognitive (35%) and religious-cognitive-social (35%), purely religious motives were indicated by 15.5% of participants, and just cognitive by 8.5%, purely social motives were not mentioned. The majority of people surveyed included women (61.5%), people aged between 21 and 25 (59%), students (56%), mainly from Kraków (15%) and Warsaw (14%), as well as the inhabitants of the provinces of Małopolska (16%) and Mazowsze (15%).

The Community of Taizé, in organising these meetings, helps youth to overcome their fear of the future, stimulates their activity for the service of their brothers, and makes them aware of the need for peace and unity.

Agnieszka Kopyńska, mgr
Africa line Adventure Club
Warszawa